

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол № 2 від 30 серпня 2022 р.
Завідувачка кафедри
 (Кабельнікова Н.В.)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВК 3 МЕТОДИКА ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ УЧНІВ З ТРУДНОЩАМИ У НАВЧАННІ

Освітня програма Спеціальна освіта. Логопедія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 016 Спеціальна освіта 01 Логопедія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ 2022

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Методика психологічного супроводу учнів з труднощами у навчанні
Тип курсу	вибіркова компонента
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	2 семестр
Викладач	Лідія Дрозд (Lidiiia Drozd), кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри спеціальної освіти https://orcid.org/0000-0001-5406-2942
Посилання на сайт	
Контактний телефон	+380992556923
Email викладача:	drozdlidiya301091@gmail.com
Графік консультацій	за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, презентації, індивідуальні завдання
Форма контролю	залік

1. Анотація курсу

«Методика психологічного супроводу учнів з труднощами у навчанні» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта 02 Олігофренопедагогіка і є однією з вибірових компонент, предметом вивчення якої є методи та форми організації психологічного супроводу дітей з труднощами у навчанні в умовах інклюзивної освіти.

2. Мета та цілі курсу: є засвоєння та формування професійної компетентності у студентів з планування та здійснення психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти.

Пізнавальні: озброїти студентів основами теоретичних та практичних засад щодо нормативно-правових документів, що визначають основні права дітей з особливими освітніми потребами; систему допомоги дітям з труднощами у навчанні;

особливості організації освіти дітей з особливими освітніми потребами; форми виховання та корекційної роботи з дітьми, які мають труднощі у навчанні.

Методичні: навчити організовувати, планувати, проектувати та ефективно взаємодіяти з педагогічними працівниками освітніх організацій й іншими фахівцями з питань розвитку дітей; використовувати в роботі ключові аспекти взаємодії команди психолого-педагогічного супроводу з сім'ями, які виховують дітей з особливими освітніми потребами.

Практичні: сформувати вміння ефективно застосовувати різноманітні методи і прийоми роботи з дітьми з труднощами у навчанні; здійснювати психологічну просвіту педагогічних працівників та батьків з питань психічного розвитку дітей; вміти взаємодіяти з командою психолого-педагогічного супроводу, ставлячи інтереси дитини на першому місці.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОПП

Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність працювати в команді. ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК 2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти. ФК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища у спеціальних закладах. ФК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації. ФК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

Програмні результати (Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти)	<p>РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності дефектолога, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування дефектологом конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.</p> <p>РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>
--	--

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні (семінарські) заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/90	12	12	66

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2022-2023	10	Олігофренопедагогіка	2 М	вибірковий

6. Політика курсу

Політика курсу відповідає принципам академічної доброчесності, визначеним у розділі 1.3.2.6. порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Студентам рекомендується відвідувати лекційні заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний матеріал, необхідний для виконання завдань на практичних заняттях, виконання та підготовка презентацій та успішного написання самостійної роботи.

Відповіді на теоретичні питання практичного заняття оцінюються у 6 бали.

Презентація проєктів на практичному занятті оцінюється у 8 бали.

Самостійна робота на занятті оцінюється у 2,5 бали.

За своєчасне виконання всіх завдань у повному обсязі здобувач отримує додатковий 1 бал.

7. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади психологічного супроводу учнів з труднощами у навчанні					
Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. - 18 год.	Тема 1. " Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти в Україні" План 1.Нормативно-правова база організації психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. 2. Укази Президента України у сфері інклюзивної освіти. 3.Закон України «Про освіту» Закон України «Про загальну середню освіту»; Закон України «Про дошкільну освіту»; Закон України «Про основи соціальної	лекція/ практичне заняття	1,4,5,9	1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2.Визначити основні державні нормативно-правові документи у сфері інклюзивної освіти. 3.Знати визначення понять: «інклюзивне навчання», «особа з особливими освітніми потребами», «інклюзивне освітнє середовище», «індивідуальна програма розвитку» у контексті Закону України «Про освіту». 4.Підготувати доповідь - презентацію (до 10 хвилин)	16,5 (16,5)

	<p>захищеності інвалідів України»; Закон України «Про охорону дитинства»; Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні»; Державна національна програма «Освіта» (Україна 21 століття).</p> <p>4. Основні положення Постанов Кабінету Міністрів України, що регламентують надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами.</p>			<p>"Основні кроки та механізм щодо організації інклюзивної форми навчання в закладах загальної середньої освіти відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах".</p> <p>5. Ознайомитись та визначити ключові аспекти нормативно-правової бази інклюзивної освіти (підготувати презентацію до 5-7 слайдів).</p>	
<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. – 16 год.</p>	<p>Тема 2. " Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи "</p> <p>План</p> <p>1. Роль психологічного супроводу дітей з труднощами у навчанні в умовах інклюзивної освіти.</p> <p>2. Основні принципи організації психологічного</p>	<p>лекція/ практичне заняття</p>	<p>2,6,7,10</p>	<p>1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел</p> <p>2. Визначити ключову роль психологічного супроводу дітей з труднощами у навчанні в умовах воєнної агресії, та підготувати доповідь (до 10-15 хвилин з даного питання).</p> <p>3. Обґрунтувати основні принципи організації</p>	<p>16,5 (16,5)</p>

	<p>супроводу дітей в системі інклюзивної освіти.</p> <p>3.Завдання, які вирішують інклюзивне навчання та виховання дітей з труднощами у навчанні.</p> <p>4. Рекомендації батькам та педагогам щодо роботи з дітьми з труднощами у навчанні.</p>			<p>психологічного супроводу дітей в системі інклюзивної освіти.</p> <p>4.Визначити та проаналізувати ключові аспекти завдань, які вирішують інклюзивне навчання та виховання дітей з труднощами у навчанні в умовах спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>5.Ознайомитись з рекомендаціями батькам та педагогам щодо роботи з дітьми з труднощами у навчанні.</p> <p>6.Визначити аспекти та важливість підтримки особливих дітей в умовах війни.</p> <p>7.Розробити та представити на основі вивченого матеріалу власні рекомендації батькам стосовно підтримки дітей з особливими освітніми потребами.</p>	
--	---	--	--	--	--

<p>Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. - 14 год.</p>	<p>Тема 3. "Особливості психологічного супроводу дітей з труднощами у навчанні. " План 1.Освітні потреби дітей з особливими освітніми потребами. 2.Діагностична робота. Корекційно-розвивальна робота та основні завдання. 3.Консультативно-просвітницька і профілактична робота. Організаційно-методична робота. 4.Напрями роботи психологічного супроводу для покращення соціалізації учнів з труднощами у навчанні.</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>2,5,7,9</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2.Визначити основні компоненти психологічного супроводу. 3.Особливості та етапи діагностичної роботи, основні види корекційно-розвивальної роботи. 4.Продемонструвати ключові етапи психологічного супроводу в умовах інклюзивного навчання. 5.Завдання практичного психолога, який здійснює психологічний супровід у умовах інтегрованого (інклюзивного) навчання. 6.Ознайомитись та визначити основні напрями роботи психологічної допомоги особливим дітям. 7.Обґрунтувати особливості консультативно-просвітницької і профілактичної робота.</p>	<p>16,5 (16,5)</p>
--	---	--	----------------	--	------------------------

				8. Підготувати та окреслити аспекти організаційно-методичної роботи під час психологічного супроводу. 9. Створити соціальні кейси з різними варіантами вирішення для соціалізації учнів з труднощами у навчанні (5-7).	
Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 0 год.; сам. роб. - 18 год.	Тема 4. " Основні напрямки роботи психолога в інклюзивному навчальному закладі " План 1.Тренінг для батьків дітей з особливими освітніми потребами "Психологічне здоров'я батьків є необхідною умовою здоров'я дітей". 2.Особливості проведення та ключові аспекти.	лекція /практичне заняття	1-7	1.Розглянути та детально опрацювати лекційний матеріал 2.Ознайомитись та визначити основні освітні потреби в психологічній підтримці учасників освітнього процесу в умовах інклюзивного (інтегрованого) навчання	

8. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти викладання спеціальної методики історії, як педагогічна наука (100 балів)

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали:

Семінарські заняття – 84 бали (по 14 балів за 6 семінарських занять).

Самостійна робота – 15 балів (по 2,5 бали на кожному занятті).

За своєчасне виконання всіх завдань додатковий 1 бал.

Перескладання тем можливе при наданні довідки, що підтверджує відсутність з поважної причини.

Студент отримує залік за поточними результатами успішності.

9. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Бондар В.І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці: навч. посіб. / В.І. Бондар – К. : Наш час, 2005 – 176с.
2. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А.А., Софій Н.З., Найда .,Ю.М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л.І. - К. : 2007 – 128 с.
3. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія/ А.А. Колупаєва. – К. : Саміт-Книга, 2009 – 271 с.
4. Кравченко Г.Ю. Інклюзивна освіта в ДНЗ / Г.Ю. Кравченко, Г.О. Сіліна. – Х.: Ранок, 2014. – 176 с.
5. Лист МОН України «Про організацію психологічного та соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання» від 26.07.2012 р. № 1/9–529 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimipotrebami/normativno-pravova-baza.html>
6. Миронова С.П. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник / С.П. Миронова, О.В. Гаврилов, М.П. Матвеева; [за заг. ред. С.П.Миронової]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010 – 264 с.

Додаткові:

1. Кобильченко В.В. Соціально-психологічні основи розвитку та корекції особистості підлітка в нормі і при патології зору: монографія. К.: Освіта України, 2010. 552 с.
2. Кобильченко В.В. Теоретичні основи психолого-педагогічного супроводу молодших школярів з порушеннями зору: монографія. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017. 367 с.
3. Конопляста С.Ю., Сак Т.В. Логопсихологія: навч. посіб.; за ред. М.К.Шеремет. К.: Знання, 2009. 293 с.

4. Синьова Є.П. Особливості розвитку та виховання особистості при глибоких порушеннях зору: монографія. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 442 с.
5. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму. К.: Видавництво «Фенікс», 2010. 388 с.
6. Супрун Д.М. Професійна підготовка психологів в галузі спеціальної освіти: монографія. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 392 с.
7. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д. Острова та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 362 с.
8. Татьянчикова І.В. Соціалізація дітей з порушеннями інтелектуального розвитку: моногр. Слов'янськ: Вид-во Б.І. Маторіна, 2014. 381 с.
9. Технологія тренінгу / Упоряд.: О. Главник, Г. Бевз // За заг. ред. С. Д. Максименко – К. : Главник, 2005. – 112 с.
10. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник / Марія Швед. – Львів: Український католицький університет, 2015. – 360 с.

Інтернет-ресурси

1. Навчальні програми для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditej-u-specialnih-zakladah-osviti/osvita-ditej-z-osoblivimi-potrebami/navchalni-programi/korekcionni-programi/dlya-ditej-z-porushennyami-intelektualnogo-rozvitku>
2. Ресурсний центр з підтримки інклюзивної освіти ЗІППО. URL. <http://zakinppo.org.ua/centri/oblasnij-resursnij-centr-z-pidtrimki-inkluzivnoi-osviti/metodichni-materiali>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти й науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>